

مبانی تاریخ هنر

گرانٹ پوک و داینا نیوئل

ترجمہ مجید پروانہ پور

فهرست

۱۳ سپاسگزاری
۱۵ مقدمه
۲۳ ۱. نظریه‌های هنری و تاریخ‌های هنر
۲۳ هنر و تاریخ هنر چیست؟
۲۷ پس چیست این هنر؟
۲۸ تلقی کلاسیک از «هنر»
۳۰ هنر زیبا در مقام مقوله‌ای انحصاری
۳۳ هنر در مقام تقلید
۳۴ تصور افلاطون از میمه‌سیس
۳۵ مشکلات هنر در مقام تقلید
۳۷ نظریه‌های فرمالیستی هنر - هنر در مقام «فرم معنادار»
۳۹ بل و انتزاع آوانگارد
۳۹ نظریه هنر در مقام بیان
۴۰ اعتراضات به نظریه کالینگوود
۴۲ هنر در مقام انتزاع یا ایده
۴۳ فهم هنر در مقام «شباهت خانوادگی»
۴۴ نظریه هنر نهادی

نشانداری	۱۷۰
زبان مجازی	۱۷۱
نشانه‌شناسی اجتماعی	۱۷۵
پساساختارگرایی و منتقدان آن	۱۷۷
برای مطالعهٔ بیش‌تر	۱۷۹
۵. روانکاوی، هنر و خود پنهان	۱۸۱
مقدمه	۱۸۱
فروید، روانکاوی و شکوفایی روانی - جنسی	۱۸۲
عقدۀ اَدیپ	۱۸۵
ساختار سه‌بخشی روان	۱۸۶
نیروهای غریزی، خلاقیت و والایش	۱۸۷
سوررئالیسم و روانکاوی	۱۸۸
گامبریچ و روانکاوی	۱۸۹
کلاین، استوکس، فولر و پارادایم «طفل - مادر»	۱۸۹
لکان: مرحلهٔ آینه‌ای؛ امر نمادین، امر خیالی و امر واقعی	۱۹۲
چالش‌های فمینیستی در برابر روان فرویدی و لکانی	۱۹۳
خلاقیت، سادیسم و انحراف	۱۹۵
پی‌نوشتی فرویدی: از سمپتوم‌ها تا نمادها	۱۹۹
هنر و اَبژکسیون	۲۰۰
اَبژکسیون، دوسویگی و هنر معاصر	۲۰۲
برای مطالعهٔ بیش‌تر	۲۰۷
۶. کشف پسامدرنیته‌ها	۲۰۹
مقدمه	۲۰۹
پسامدرن و پسامدرنیته‌ها	۲۱۰

گرایش و تعهد اجتماعی - وظیفهٔ هنر و هنرمندان چیست؟	۱۲۸
مربع سیاه مالویچ و «صفر فرم‌ها»	۱۲۹
هنر و «فرمان اجتماعی»: رئالیسم سوسیالیستی شوروی	۱۳۱
نظریهٔ انتقادی و «مکتب فرانکفورت»	۱۳۳
تی. جی. کلارک و سنت مارکسیستی بریتانیایی	۱۳۸
پسامارکسیسم؟	۱۴۰
برای مطالعهٔ بیش‌تر	۱۴۴
منابع دیگر	۱۴۵
۴. نشانه‌شناسی و پاساختارگرایی	۱۴۷
مقدمه	۱۴۷
مقدماتی در بارهٔ زبان و زبان‌شناسی	۱۴۸
فردینان دو سوسور	۱۴۹
چارلز سندرس پرس	۱۵۱
پیشرفت‌های سمیوسیس	۱۵۲
ربط هنر و نشانه‌شناسی چیست؟	۱۵۳
نشانه‌ها و بازنمایی واقعیت	۱۵۳
جهت‌های نشانه	۱۵۵
به چالش کشیدن «واقعیت»	۱۵۷
پس این «واقعیت» متعلق به کیست؟	۱۵۹
تحلیل ساختاری	۱۶۲
تحلیل نحوی تصاویر	۱۶۳
گفتمان و قدرت	۱۶۴
گفتمان و «فراروایت‌ها»	۱۶۵
تقابل‌های پارادایمی	۱۶۵
تقابل‌های دوتایی و هنر	۱۷۰

- ۲۵۵ چشم‌اندازهای تاریخی در تاریخ‌های هنر.....
- ۲۵۶ مرزها و تاریخ‌های هنر.....
- ۲۵۸ شرق و غرب.....
- ۲۶۰ تعاملات هنری در امتداد مرز شرق / غرب.....
- ۲۶۲ دریافت‌ها از هنر غیرغربی.....
- ۲۶۳ از آن خودسازی‌های فرهنگی غرب.....
- ۲۶۵ مطالعات پسااستعماری.....
- ۲۶۸ هنر جهانی شده و چشم‌اندازهای متأخرتر و سفالینه‌های دورگه.....
- ۲۷۳ به سوی آینده‌ای جهانی: داکومنتا ۲۰۰۷.....
- ۲۷۵ تاریخ هنر جهانی شده؟.....
- ۲۷۸ برای مطالعه بیشتر تر.....
- ۲۸۱ هنر و تاریخ هنر: وب‌سایت‌ها.....
- ۲۸۱ مقدمه.....
- ۲۸۱ موتورهای جستجو.....
- ۲۸۲ دایرة‌المعارف‌ها و وب‌سایت‌های تخصصی هنر.....
- ۲۸۳ گالری‌ها و موزه‌های آنلاین.....
- ۲۸۴ منابع دیگر.....
- ۲۸۷ شرح اصطلاحات.....
- ۲۹۹ کتابنامه.....
- ۳۲۳ نمایه.....
- ۲۱۲ هنر در مقام کالا و مفهوم.....
- ۲۱۶ مرگ مؤلف.....
- ۲۱۸ هنر پسامدرن و تثاتروارگی.....
- ۲۱۸ پسامدرنیته و «رمزگذاری دوگانه».....
- ۲۲۲ «اکنون» یعنی چقدر زود؟.....
- ۲۲۴ هنر و «دگرگونی‌های پارادایم».....
- ۲۲۵ حاضر آماده‌های دوشان.....
- ۲۲۶ نظریه هنر نهادی.....
- ۲۲۷ محدودیت‌های نظریه نهادی.....
- ۲۲۸ هژمونی آمریکایی و نظم نوین.....
- ۲۳۰ لیوتار و مرگ «روایت‌های کلان».....
- ... «پایان هنر»... پادفرهنگی جدید برای دهه‌های ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰.....
- ۲۳۳ عکاسی و بازتولید فرهنگی.....
- ۲۳۵ بودریار و چهار نظم وانموده‌ها.....
- ۲۳۸ پسامدرنیسم محافظه‌کارانه: بازگشتی به نقاشی؟.....
- ۲۴۰ یک فرهنگ پسامدرن متضاد.....
- ۲۴۲ فوکویاما و پایان تاریخ.....
- ۲۴۳ برای مطالعه بیشتر تر.....
- ۲۴۶ ۷. چشم‌اندازها و همجواری‌های جهانی شده.....
- ۲۴۹ مقدمه.....
- ۲۵۰ چشم‌اندازهای جهانی و محلی.....
- ۲۵۱ جهانی‌سازی.....
- ۲۵۲ پسااستعمارگری و مطالعات پسااستعماری.....
- ۲۵۳ خاورشناسی.....

نظریه‌های هنری و تاریخ‌های هنر

هنر و تاریخ هنر چیست؟

مایهٔ نشاط من است که پایه‌ای خالی ساخته‌ام که خالی نیست، پایه‌ای که خود قطعهٔ نمایش داده شده بر آن به تمامی نامرئی است.

(دیوید هنسل، ۲۰۰۶)

هنرمندی بریتانیایی مجسمه‌ای را برای یک نمایشگاه هنر آزاد و صاحب‌نام در عرصهٔ بین‌المللی می‌فرستد. ولی آنچه گزینشگران در اصل برای عرضه در نمایشگاه قبول می‌کنند نه سر خندان جسمونیتی^۱ مجسمه، بلکه پایهٔ سنگی و تکیه‌گاه چوبی استخوانی شکل آن است که تصادفاً در جریان جابجایی‌ها از مجسمه جدا شده بوده است. سر مجسمه، یک روز نزدیک‌تر به بهشت^۲، ۲۰۰۶ (شکل ۱، ص ۲۵) طبق موازین به مجسمه‌ساز بهترده برگردانده شد. پایهٔ خالی (آکادمی سلطنتی،^۳ قطعهٔ نمایشی ۱۲۰۱)، که متعاقباً یک روز دیگر نزدیک‌تر به بهشت^۴ (شکل ۲، ص ۲۶) نام گرفت، بعدتر با هدف کمک به

۱. Jesmonite: ماده‌ای ترکیبی است که در هنرهای تجسمی، صنایع و ساختمان‌سازی مورد استفاده قرار می‌گیرد. جسمونیت مرکب از موادی از جنس گچ سفید و رزین آکرلیک است. -م.

2. *One Day Closer to Paradise* 3. RA 4. *Another Day Closer to Paradise*

خیریه به مزایده گذاشته شد. این حکایت قصه‌ای باب روز نیست بلکه واقعه‌ای جنجال‌برانگیز است که در نمایشگاه تابستانی آکادمی سلطنتی در سال ۲۰۰۶ رخ داد (Malvern 2006: 4-5). هنرمند مذکور، دیوید هنسل (ت. ۱۹۴۵)، چنین به یاد می‌آورد:

گویی خود دنیای هنر نیز درگیر نوعی نمایش فرهنگی در باره روزگار ماست، نوعی نقیضه در باره فریب، شگردهای بازاریابی و تسلیم و رضا. عرضه این اثر به عموم و دیدن واکنش‌ها باعث به وجود آمدن نگرش‌های جالب توجهی در باره نحوه عملکرد هنرها، نیاز به فهم تصویر جامع‌تر پویایی فرهنگ، و به‌ویژه نیاز به مطالعه تاریخ تبلیغات و حمایت،^۱ پیگیری تأثیرات نامرئی، به موازات مطالعه تاریخی از هنر شده است.

(نامه‌ای از دیوید هنسل، ۱ دسامبر ۲۰۰۶)

شارحان و منتقدان مخالف‌خوان ادعا کردند که اگرچه به نظر می‌رسد که انتخاب هیئت داوران نشان می‌دهد که تصورات معاصر در باره هنر و زیباشناسی تا چه حد می‌تواند دلبخواهی باشد، عملکرد آکادمی سلطنتی در ارائه اثر هنسل مهر تأییدی است بر عارضه «لباس نو امپراتور».

با نظر به تفکرات هنسل در باره ارائه اثرش در آکادمی سلطنتی و پیامدهای آن به عنوان نقطه عزیمت، منطقی است بپرسیم که اصولاً منظورمان از هنر و تاریخ هنر چیست. این کتاب حول محور این دو پرسش کانونی نوشته شده است. در این فصل به بعضی ایده‌های متغیر در باره هنر و تفسیر آن می‌پردازیم. خاستگاه‌های تاریخ هنر به عنوان رشته‌ای دانشگاهی کجاست و چگونه تکامل یافته است؟ هنر چه هدفی دارد؟ و چگونه می‌توانیم تحول‌هایی را که در چند دهه اخیر در درون رشته دانشگاهی تاریخ هنر به وجود آمده است، توصیف کنیم؟

1. patronage

شکل ۱: یک روز نزدیک‌تر به بهشت، دیوید هنسل، ۲۰۰۶، جسمونیت، سنگ لوح و پایه چوبی، ۲۲×۳۳×۴۴ سانتیمتر.